

นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดและอบายมุข
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๘
ระดับทอง

โรงเรียนท่าข้ามวิทยา

ประเภทสถานศึกษาขนาดกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
"อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด
ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา"
โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๘
ระดับทอง

โรงเรียนท่าข้ามวิทยา
ประเภทสถานศึกษาขนาดกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลงานนวัตกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) "อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา" ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและป้องกันปัญหาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ภายใต้โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขโดยมุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งให้แก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติทางเกษตรกรรมที่ทันสมัยและยั่งยืน หัวใจสำคัญของนวัตกรรมนี้คือการขับเคลื่อนด้วย AMIND MODEL ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่บูรณาการทั้งการสร้างความรู้ การสร้างแรงบันดาลใจ การผสมผสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการบ่มเพาะทักษะชีวิตคู่ขนานไปกับทักษะอาชีพ เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีรายได้ระหว่างเรียน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันเป็นเกราะป้องกันสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนห่างไกลจากปัจจัยเสี่ยงและสิ่งมอมเมาทุกรูปแบบ

โรงเรียนท่าข้ามวิทยาวางเป็นอย่างยิ่งว่า นวัตกรรมเล่มนี้จะเป็นต้นแบบและแนวทางที่มีประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่พร้อมเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลง และสามารถเติบโตเป็นกำลังสำคัญของสังคมภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและปลอดภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืนสืบไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม	๑
วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	๒
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๓
ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	๖
ปัจจัยความสำเร็จ	๗
บทเรียนที่ได้รับ	๘
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	๙
ภาคผนวก	

นวัตกรรม/กระบวนการ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข โรงเรียนท่าข้ามวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

ชื่อผลงาน	นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา
ชื่อผู้เสนอผลงาน	โรงเรียนท่าข้ามวิทยา หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าข้าม อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โทรศัพท์ ๐-๗๗๕๕-๗๑๑๔ โทรสาร ๐-๗๗๕๕-๗๑๑๓ e-mail : thakham2012@gmail.com
ผู้บริหาร	นายโกวิท มุขพริ้ม ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าข้ามวิทยา

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

ในปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขได้ทวีความรุนแรงและแพร่กระจายเข้าสู่กลุ่มเยาวชนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนท่าข้ามวิทยาเล็งเห็นว่าปัจจัยเสี่ยงส่วนใหญ่เกิดจากการที่เยาวชนขาดทักษะการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ขาดเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน และเผชิญกับแรงกดดันทางเศรษฐกิจในครอบครัว ปัญหาเหล่านี้หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบจะกลายเป็นช่องว่างให้ยาเสพติด เข้ามาแทรกซึมได้ง่าย การสร้าง "เกราะป้องกัน" ที่เข้มแข็งจึงไม่ได้หมายถึงเพียงการรณรงค์ให้ความรู้ แต่ต้องเป็นการสร้างทางเลือกในการดำเนินชีวิตที่มั่นคงและมีคุณค่าให้กับนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม แต่ยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขวางกั้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็น "คนดี เก่ง และมีคุณภาพ" ตามเป้าหมายของแผนการศึกษาชาติ กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญจึงได้กำหนดนโยบาย "โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข" เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safety Zone) โดยใช้มาตรการ ๕ ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการเฝ้าระวัง ด้านการดูแลช่วยเหลือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านกิจกรรม อย่างไรก็ตามการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการทำกิจกรรมเป็นครั้งคราว แต่ขึ้นอยู่กับ "รูปแบบการบริหารจัดการ" ที่มีความชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

โรงเรียนท่าข้ามวิทยา ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่นักเรียนมีความหลากหลายทางพื้นฐานครอบครัวและเศรษฐกิจ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่อการถูกชักจูงเข้าสู่วงจรของอบายมุขได้ง่าย จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าแม้จะมีกิจกรรมรณรงค์ แต่การบูรณาการความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และชุมชนยังไม่เป็น ในทิศทางเดียวกันเท่าที่ควร อีกทั้งกระบวนการติดตามผลและสร้างความต่อเนื่องยังเป็นจุดที่ต้องพัฒนา เพื่อให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาสีขาวก้าวข้ามจากการเป็นเพียง "โครงการ" ไปสู่ "วัฒนธรรมองค์กร" โรงเรียนท่าข้ามวิทยาระหนักถึงปัญหาเสถียรในปัจจุบัน จึงได้พัฒนานวัตกรรม "อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด" โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่เข้ากับตัวแบบการบริหารจัดการ AMIND MODEL ซึ่งประกอบด้วยการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ การฝึกฝนทักษะจนเชี่ยวชาญ การพัฒนานวัตกรรม การขยายเครือข่ายความร่วมมือ และความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ นวัตกรรมนี้มุ่งเน้นการ

เปลี่ยนโรงเรียนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ช่วยขัดเกลาจิตใจ สมาธิ และระเบียบวินัยผ่านการลงมือทำเกษตรซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเบี่ยงเบนความสนใจจากปัจจัยเสี่ยงสู่การสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

โรงเรียนท่าข้ามวิทยาได้จึงเข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข พัฒนานวัตกรรม “อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา” เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข และส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกัน มีทักษะชีวิตและตระหนักรู้ที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า แอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท ผลลัพธ์ที่สำคัญของนวัตกรรมนี้ไม่เพียงแต่จะทำให้นักเรียนมีทักษะอาชีพ ติดตัวเพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียนและพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต แต่ยังเป็นการสร้างนวัตกรรมเชิงพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้เยาวชนเห็นคุณค่าในศักยภาพของตนเอง เมื่อเยาวชนมีความภาคภูมิใจในผลผลิตและมีอาชีพที่รองรับในถิ่นกำเนิด ย่อมส่งผลให้เกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดและลดแนวโน้มการเข้าสู่กระบวนการยาเสพติดอย่างยั่งยืน นวัตกรรม “อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา” จึงถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนท่าข้ามวิทยาให้เป็นสถานศึกษาสีขาวที่สามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ มีจิตสาธารณะ และมีชีวิตที่ปลอดภัยห่างไกลจากอบายมุขทุกรูปแบบอย่างแท้จริง และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคงสืบไป

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา
- ๒) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิด AMIND MODEL ให้มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว
- ๓) เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนให้ห่างไกลจากยาเสพติด และอบายมุขทุกรูปแบบ
- ๔) เพื่อประเมินผลความสำเร็จและความยั่งยืนของการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

๒.๒ เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- นักเรียนโรงเรียนท่าข้ามวิทยาทุกคน ร้อยละ ๑๐๐ ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อารยเกษตรวิถีใหม่ และตระหนักถึงโทษของยาเสพติด
- นักเรียนโรงเรียนท่าข้ามวิทยาทุกคน ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการคัดกรองและเข้าร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว
- ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนท่าข้ามวิทยาทุกคน ร้อยละ ๑๐๐ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตามบทบาทใน AMIND MODEL
- มีเครือข่ายความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอก (เช่น สถานีตำรวจภูธรท่าแซะ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่าข้าม, ผู้นำชุมชน) อย่างน้อย ๓ - ๕ องค์กร

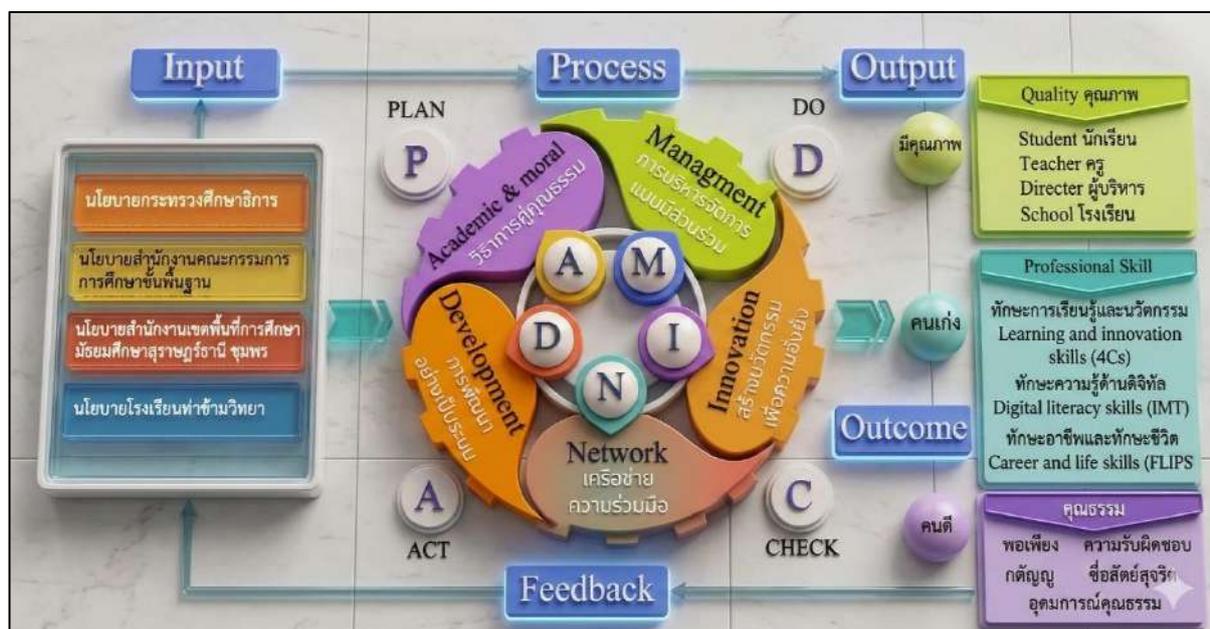
เชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีระเบียบวินัย และมีทักษะการปฏิเสธยาเสพติด (Life Skills) อย่างเด่นชัด
- โรงเรียนมีรูปแบบการบริหาร AMIND MODEL ที่ชัดเจน เป็นระบบ และสามารถเป็นต้นแบบ (Best Practice) ให้กับโรงเรียนอื่นได้

- โรงเรียนมีบรรยากาศที่ปลอดภัย อบอุ่น และเอื้อต่อการเรียนรู้ (Safe Zone)
- โรงเรียนทำข้ามวิद्याมีวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง โดยนักเรียนรุ่นพี่สามารถส่งต่อค่านิยมความดีและความเก่งให้รุ่นน้องได้อย่างต่อเนื่อง

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนท่าข้ามวิद्याได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและกลยุทธ์ไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศ ผู้เรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาชั้นนำของประเทศด้วยนวัตกรรม การบริหาร คือ นวัตกรรมอารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิद्या อันประกอบด้วย

อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิद्या

ขั้นที่ ๑ : การกำหนดทิศทางและสร้างการรับรู้ (Aim & Awareness)

สร้างความตระหนัก : ประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงความสำคัญของโครงการสถานศึกษาสีขาว และเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโรงเรียนท่าข้ามวิद्या กำหนดเป้าหมาย ร่วมกันตั้งค่าเป้าหมายความสำเร็จ (KPIs) เช่น "ปลอดภัยยาเสพติด ๑๐๐%" วิเคราะห์บริบท : สำรวจสภาพปัญหาและจุดเสี่ยงภายในและรอบรั้วโรงเรียน

๑. การนำข้อมูลเข้า (INPUT) ประกอบด้วย ดังนี้

๑.๑ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เช่น นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” เป็นนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างคุณภาพทางวิชาการและความสุขของนักเรียนสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนานวัตกรรมที่เน้นทั้งผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมด้านคุณธรรม

๑.๒ นโยบายโรงเรียนท่าข้ามวิทยาตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาโรงเรียนในระยะ ๕ ปี ที่มีเป้าหมายด้านคุณลักษณะผู้เรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ และคุณภาพชีวิต ส่งเสริมนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรม

๑.๓ แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนท่าข้ามวิทยาเป็นกลไกขับเคลื่อนโครงการคุณธรรม สพฐ. และโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขที่ชัดเจน มีงบประมาณสนับสนุน และมีการกำกับติดตามผลรองรับการดำเนินงานตามองค์ประกอบของ AMIND Model ได้จริงในระดับชั้นเรียนและโรงเรียน

๑.๔ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข มุ่งเน้นพัฒนา “เด็กดี” ผ่านการบ่มเพาะคุณธรรม ๕ ด้าน : คุณธรรม ๕ ประการ คือ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และอุดมการณ์คุณธรรม เป็นรากฐานในการออกแบบโครงการและกิจกรรมคุณธรรม ให้สอดคล้องและส่งเสริมกัน

ขั้นที่ ๒ : การวางระบบและโครงสร้างบริหาร

จัดตั้งทีมงาน : แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว แบ่งเป็น ๕ ฝ่ายหลักตามเกณฑ์มาตรฐาน (ฝ่ายอำนวยการ, ฝ่ายปกครอง, ฝ่ายกิจกรรม, ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายเฝ้าระวัง)

ห้องเรียนสีขาว : จัดตั้งองค์กรนักเรียนในห้องเรียน (หัวหน้าห้อง, รองหัวหน้าฝ่ายสารวัตรนักเรียน, ฝ่ายการเรียนรู้, ฝ่ายกิจกรรม) เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลกันเองแบบ "เพื่อนช่วยเพื่อน"

๒. กระบวนการ (Process) โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

๒.๑ การวางแผน (Plan) ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนจากผลสรุปของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคการพัฒนาโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมจากคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา กรรมการนักเรียน และผู้ปกครอง

๒.๒ การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อนำนวัตกรรมอารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา ไปใช้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ซึ่งมีคำอธิบาย ดังนี้

A : Academic & moral (วิชาการคู่คุณธรรม) มุ่งเน้นการสร้าง "คนดี" ที่มีความรู้เท่าทันโลก

- วิชาการ : พัฒนาทักษะศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs ๘Cs) โดยใช้เนื้อหาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองเป็นฐานการคิดวิเคราะห์
- คุณธรรม ๕ ประการ : ปลูกฝังผ่านวิถี "อารยเกษตร"
- ความพอเพียง : รู้จักใช้ทรัพยากรในโครงการโคก หนอง นา อย่างคุ้มค่า
- ความกตัญญู : กตัญญูต่อบรรพบุรุษ (ประวัติศาสตร์) และแผ่นดินเกิด
- ความซื่อสัตย์ : โปร่งใสในการทำงานและผลผลิต
- ความรับผิดชอบ : ดูแลงานที่ได้รับมอบหมายในแปลงเกษตรและหน้าที่พลเมือง
- อุดมการณ์คุณธรรม : มีจิตสาธารณะตามค่านิยม ๑๒ ประการ

M : Management คือ (การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม) การบริหารที่โปร่งใสและใช้พลังแห่งความร่วมมือ

- ๕ ร่วม : ร่วมคิด (Planning), ร่วมทำ (Acting), ร่วมตรวจสอบ (Checking), ร่วมสะท้อน (Reflecting) และ ร่วมชื่นชม (Celebrating)
- ผู้บริหารไม่ได้ทำหน้าที่สั่งการ แต่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้ครู และนักเรียนดึงศักยภาพออกมาได้อย่างเต็มที่

- I : Innovation คือ (นวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน) การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ตอบโจทย์ชีวิตและโลก
- ส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้น "นวัตกรรมอารยเกษตร" เช่น ระบบรดน้ำอัจฉริยะ การจัดการขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste) หรือวิธีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์รูปแบบใหม่ (เช่น AR/VR ประวัติศาสตร์ชุมชน)
 - เน้นนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-Friendly) เพื่อความยั่งยืนตามแนวทางอารยเกษตร
- N : Network (เครือข่ายความร่วมมือ) การสร้างนิเวศการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน
- เชื่อมโยง "บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน" (บวร) มาร่วมกันบ่มเพาะนักเรียน
 - สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับปราชญ์ชาวบ้านในด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อดูแลช่วยเหลือและพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนร่วมกัน
- D : Development (การพัฒนาอย่างเป็นระบบ) การไม่หยุดนิ่งและพัฒนาต่อเนื่อง
- พัฒนาบุคลากรและผู้เรียนอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ (PDCA)
 - เน้นการพัฒนาทักษะ (Upskill/Reskill) ให้ครูและนักเรียนมีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง แต่ยังคงรักษาฐานรากทางวัฒนธรรมไว้ได้อย่างเหนียวแน่น

๒.๓ การปรับปรุงแก้ไข (Action) นำผลที่ได้จากการดำเนินงานจากการใช้ AMIND Model มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

ขั้นที่ ๓: การสร้างเครือข่ายและลงมือปฏิบัติ

จัดกิจกรรมบูรณาการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เช่น กิจกรรม "เยี่ยมบ้านสร้างสุข" เพื่อคัดกรองนักเรียนรายบุคคล

สร้างเครือข่าย (Networking) : ทำ MOU ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรท่าแซะ หรือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่าข้ามเพื่อจัดวิทยากรมาให้ความรู้ (ครู D.A.R.E.) และร่วมตรวจตราจุดเสี่ยง

การปฏิบัติงาน ๕ มาตรการ : ดำเนินกิจกรรมเชิงรุก เช่น ค่ายทักษะชีวิต, กิจกรรมกีฬาสีขาว, และการประกวดห้องเรียนสีขาวดีเด่น

ขั้นที่ ๔ : การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (Monitoring & Evaluation)

การนิเทศภายใน : ผู้บริหารและคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงานห้องเรียนสีขาวเป็นประจำทุกเดือน
เครื่องมือวัดผล : ใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ), ระบบรายงานห้องเรียนสีขาวออนไลน์ และผู้รับเรื่องร่ำร้องทุกข์

สรุปรายงาน : รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานเพื่อดูความก้าวหน้าเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ในขั้นแรก

ขั้นที่ ๕ : การสรุปบทเรียนและพัฒนาสู่ความยั่งยืน (Development & Sustainability)

ถอดบทเรียน (AAR) : ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นหาปัญหาที่ยังตกค้างและจุดที่ประสบความสำเร็จ
เชิดชูเกียรติ : มอบเกียรติบัตรให้กับห้องเรียนสีขาวดีเด่น หรือนักเรียนต้นแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจ
ขยายผล (Development) : พัฒนานวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับสถานศึกษาอื่นในอนาคต

๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลการดำเนินงาน

จากการนำ AMIND MODEL มาใช้บริหารจัดการสถานศึกษา พบผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ โรงเรียนมีแผนยุทธศาสตร์สถานศึกษาสีขาวที่ชัดเจน ครูและนักเรียน ร้อยละ ๑๐๐ รับรู้และเข้าใจเป้าหมาย ร่วมกันในการสร้างโรงเรียนปลอดภัยเสพติด M – Management : เกิดโครงสร้างการบริหารงานที่เข้มแข็ง และมีการจัดตั้ง "ห้องเรียนสีขาว" ครอบคลุมทุกห้องเรียน โดยมีแกนนำนักเรียน ๔ ฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระบบ ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในพื้นที่ทำข้าม มีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนและร่วมกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ร้อยละ ๑๐๐ เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เหนียวแน่นกับสถานีตำรวจภูธรท่าแซะ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่าข้าม ในการจัดกิจกรรมให้ความรู้และเฝ้าระวังจุดเสี่ยงรอบสถานศึกษา โรงเรียนมี นวัตกรรมจัดการที่เป็นระบบ (Best Practice) และมีการสรุปบทเรียนเพื่อพัฒนาแผนงานในปีถัดไปอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ (Achievements)

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงตามตัวชี้วัด (KPIs) มีดังนี้ : รายการผลสัมฤทธิ์สถานะความสำเร็จระดับสถานศึกษา สีขาวผ่านการประเมินในระดับทอง ตามเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ สถิติด้านยาเสพติดจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุขเป็น ๐ (Zero) คุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีผลการประเมินด้านระเบียบวินัยและจิตสาธารณะในระดับ "ดีมาก" ทักษะชีวิต (Life Skills) นักเรียนสามารถผ่านการทดสอบทักษะการปฏิเสธและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ตามเกณฑ์

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ (Benefits)

ผู้เรียน : นักเรียนมีความปลอดภัยจากสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่ออบายมุข มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง สามารถแยกแยะผิดชอบชั่วดีได้ (เป็นคนดี) มีสมาธิและสภาพจิตใจที่พร้อมต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้น (เป็นคนเก่ง)

ครูและสถานศึกษา : โรงเรียนท่าข้ามวิทยามีระบบการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานสากลและตรวจสอบได้สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชน (School Image) ลดปัญหาความรุนแรงและการทะเลาะวิวาทภายในโรงเรียน

ผู้ปกครองและชุมชน : ผู้ปกครองมีความสบายใจและไว้วางใจเมื่อส่งบุตรหลานมาเรียน ชุมชนรอบโรงเรียนท่าข้ามวิทยามีความปลอดภัย ลดปัญหาอาชญากรรมที่อาจเกิดจากกลุ่มวัยรุ่น เกิดความร่วมมือที่ยั่งยืนระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน (บวร)

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

การที่จะนำนวัตกรรมอารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยาขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จได้นั้น ไม่ได้เกิดจากส่วนใดส่วนหนึ่ง แต่เกิดจากความสอดประสานของปัจจัยต่อไปนี้ :

๑. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Visionary Leadership)

ผู้บริหารโรงเรียนท่าข้ามวิทยาให้ความสำคัญอย่างจริงจัง (Commitment) โดยไม่ใช่เพียงแค่การสั่งการแต่เป็นการร่วมวางแผน สนับสนุนทรัพยากร และลงพื้นที่ติดตามผลด้วยตนเอง ทำให้ครูและบุคลากรเกิดความเชื่อมั่นและพร้อมขับเคลื่อนนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน

๒. พลังความร่วมมือของเครือข่ายภาคี (Synergy of Stakeholders)

ความสำเร็จไม่ได้หยุดอยู่แค่ในรั้วโรงเรียน แต่ได้รับความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากภาคีเครือข่ายตามหลัก "บวร" (บ้าน วัด โรงเรียน) รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ เช่น สถานีตำรวจภูธรท่าแซะ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลท่าข้ามที่ร่วมเป็นเกราะคุ้มกันให้นักเรียนตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๓. กระบวนการ "เพื่อนช่วยเพื่อน" ที่เข้มแข็ง (Peer-to-Peer Support)

หัวใจสำคัญของห้องเรียนสีขาวคือ กลุ่มแกนนำนักเรียน หากนักเรียนแกนนำมีความเข้มแข็ง มีทักษะในการสังเกตและให้คำปรึกษาเบื้องต้น จะช่วยคัดกรองปัญหาได้ตั้งแต่ต้นน้ำก่อนที่ปัญหาจะลุกลาม ทำให้การป้องกันมีประสิทธิภาพมากกว่าการแก้ไข

๔. การใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศที่แม่นยำ (Data-Driven Management)

โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลที่เป็นระบบ ทั้งผลการเรียน พฤติกรรม และสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ทำให้การนำแนวคิด AMIND มาปรับใช้เป็นไปอย่างตรงจุด (Targeted Intervention) สามารถจำแนกกลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาได้อย่างชัดเจน

๕. วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และการชื่นชม (Appreciative Culture)

การสร้างขวัญและกำลังใจผ่านการยกย่องเชิดชูเกียรติห้องเรียนสีขาวดีเด่น หรือนักเรียนต้นแบบอย่างต่อเนื่อง ช่วยสร้างแรงจูงใจเชิงบวก (Positive Reinforcement) ทำให้นักเรียนและครูรู้สึกภาคภูมิใจในความสำเร็จ และอยากรักษามาตรฐานสถานศึกษาสีขาวให้คงอยู่ตลอดไป

ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนท่าข้ามวิทยาไม่ใช่แค่ "ผ่านเกณฑ์" การประเมิน แต่จะกลายเป็น "สถานศึกษาต้นแบบ" ที่มีรากฐานความปลอดภัยอย่างแท้จริง

๖. บทเรียนที่ได้รับ

การสรุป "บทเรียนที่ได้รับ" (Lessons Learned) เป็นส่วนสำคัญที่จะสะท้อนถึงความงอกงามทางความคิดจากการนำ AMIND MODEL ไปใช้ที่โรงเรียนท่าข้ามวิทยา ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑. การป้องกันมีต้นทุนต่ำกว่าการแก้ไข

บทเรียนสำคัญที่พบคือ การสร้างภูมิคุ้มกันผ่านกิจกรรมเชิงรุกและการสร้างความตระหนัก ช่วยลดภาระงานของครูฝ่ายปกครองได้อย่างมาก เมื่อนักเรียนมีทักษะชีวิต (Life Skills) ที่เข้มแข็ง ปัญหาพฤติกรรมจะลดลงโดยอัตโนมัติ ทำให้โรงเรียนสามารถทุ่มเททรัพยากรไปที่การพัฒนาการเรียนการสอนได้เต็มที่

๒. พลังของ "กลุ่มเพื่อน" คือกุญแจสำคัญ

เราเรียนรู้ว่าในวัยรุ่น อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีผลมากกว่าคำสั่งสอนของครู การที่แกนนำนักเรียนในห้องเรียนสีขาวทำหน้าที่เป็น "เพื่อนคู่คิด" ตามแนวทางของ AMIND MODEL ช่วยให้การรับรู้ปัญหาความเสี่ยงต่าง ๆ ทำได้รวดเร็วและลึกซึ้งกว่าระบบการนิเทศของครูเพียงอย่างเดียว

๓. การสื่อสารที่โปร่งใสสร้างความไว้วางใจจากชุมชน

การนำปัจจัย I (Involvement) และ N (Networking) มาใช้ ทำให้พบว่าความร่วมมือจากชุมชนจะเกิดขึ้นอย่างจริงจังก็ต่อเมื่อโรงเรียนมีความโปร่งใสในการให้ข้อมูลสถานการณ์จริง เมื่อชุมชนเห็นว่าโรงเรียนท่าข้ามวิทยามีระบบจัดการที่ชัดเจน ชุมชนก็พร้อมที่จะเข้ามาเป็นแนวร่วมในการเฝ้าระวังภัยรอบรั้วโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

๔. ความต่อเนื่องคือหัวใจของความยั่งยืน

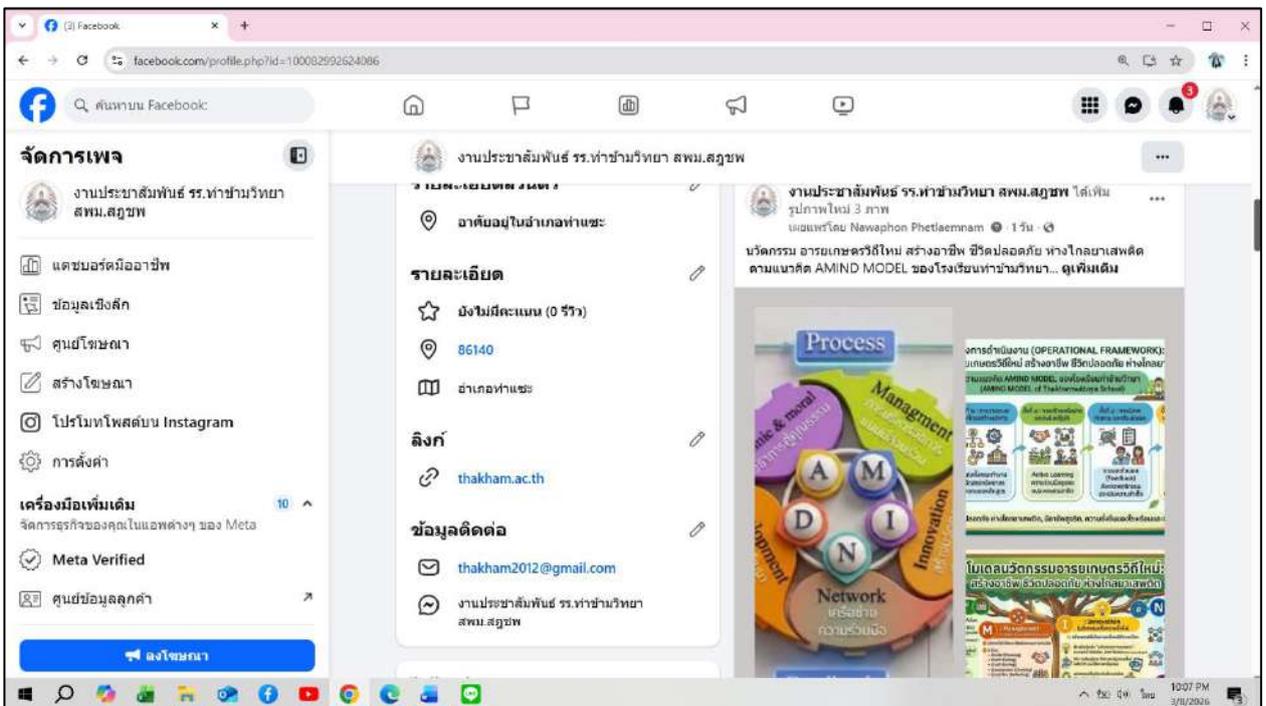
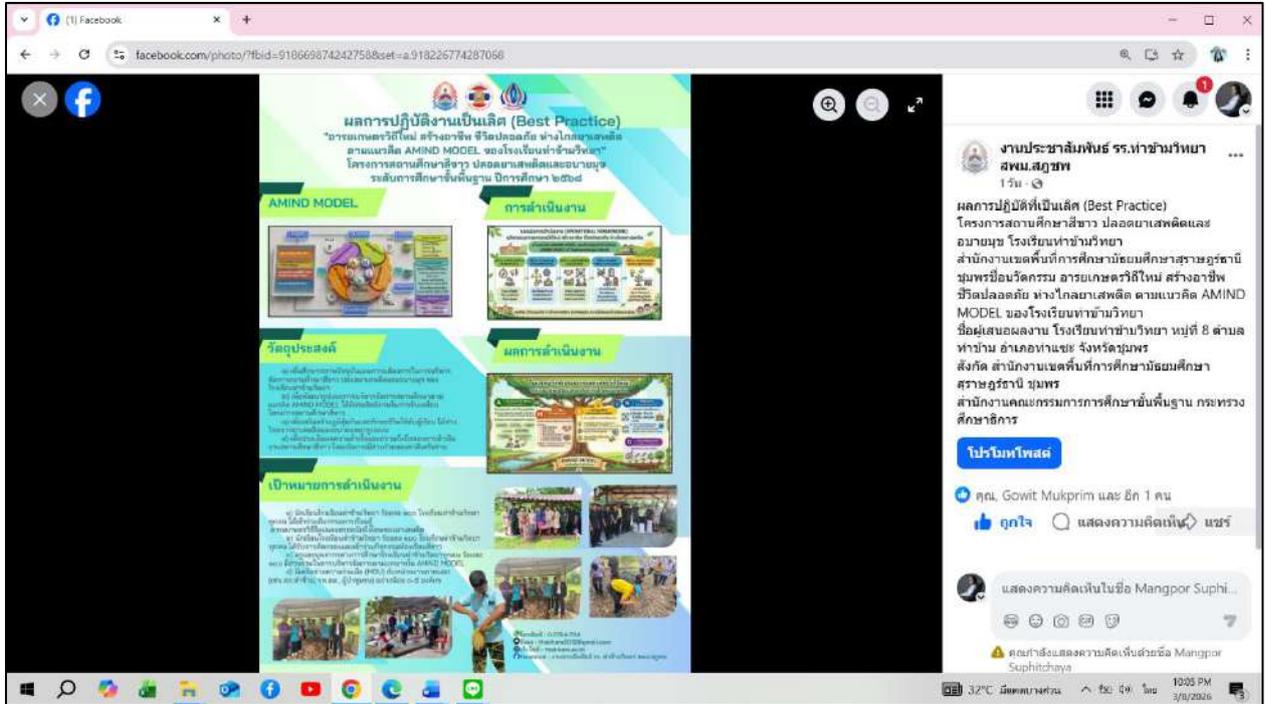
บทเรียนที่ชัดเจนที่สุดคือโครงการสถานศึกษาสีขาวไม่ใช่การจัดกิจกรรมแบบ "ไฟไหม้ฟาง" แต่ต้องบูรณาการอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี การประเมินผลและสรุปบทเรียนในขั้น D (Development) อย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้รูปแบบการบริหารไม่หยุดนิ่งและปรับตัวเท่าทันต่อเล่ห์เหลี่ยมของยาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. ความสำเร็จต้องอาศัย "ความเมตตา" ควบคู่ "ระเบียบวินัย"

การบริหารตามแนวคิด AMIND MODEL สอนให้รู้ว่าการแก้ปัญหาเสพติดในสถานศึกษาไม่ได้ใช้เพียงกฎระเบียบที่เคร่งครัดเท่านั้น แต่ต้องใช้การดูแลช่วยเหลือด้วยความเข้าใจ (Care & Counseling) การเปิดโอกาสให้เด็กที่หลงผิดได้กลับตัว คือความสำเร็จที่แท้จริงของการเป็นสถานศึกษาสีขาว

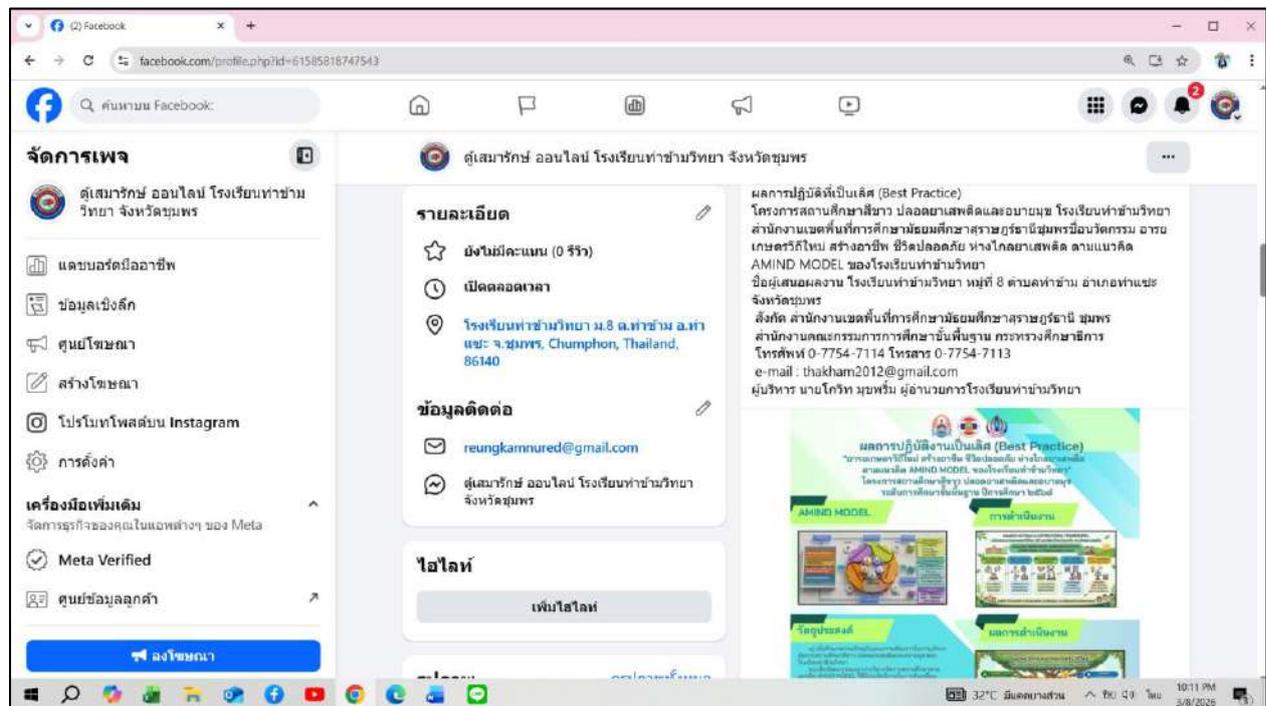
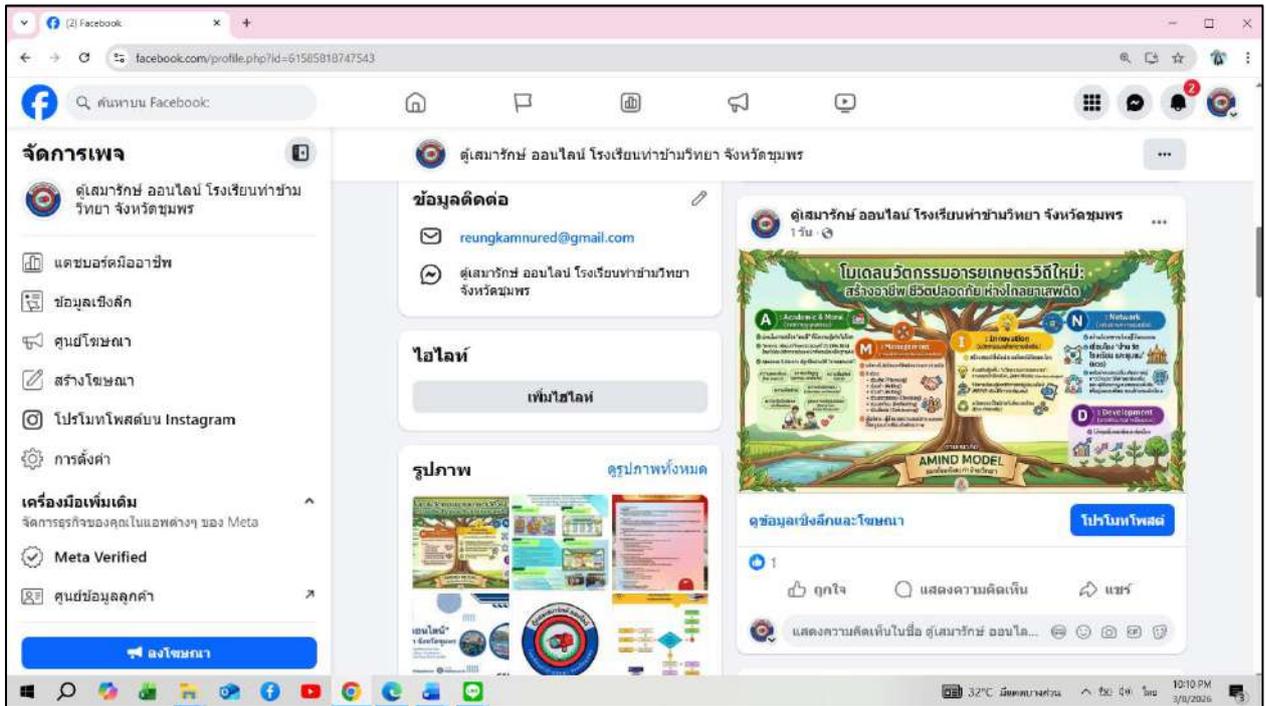
๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

- เผยแพร่ผ่านทางเพจ facebook : งานประชาสัมพันธ์ รร.ท่าข้ามวิทยา สภม.สุภาพ

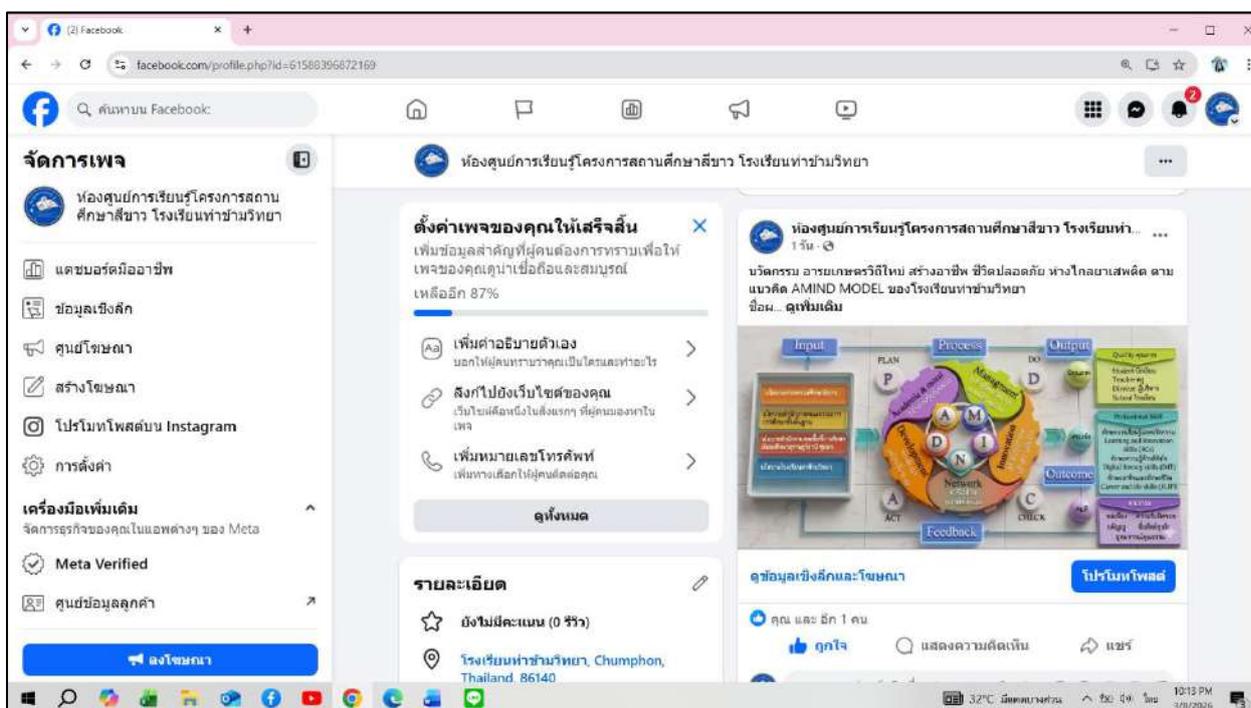
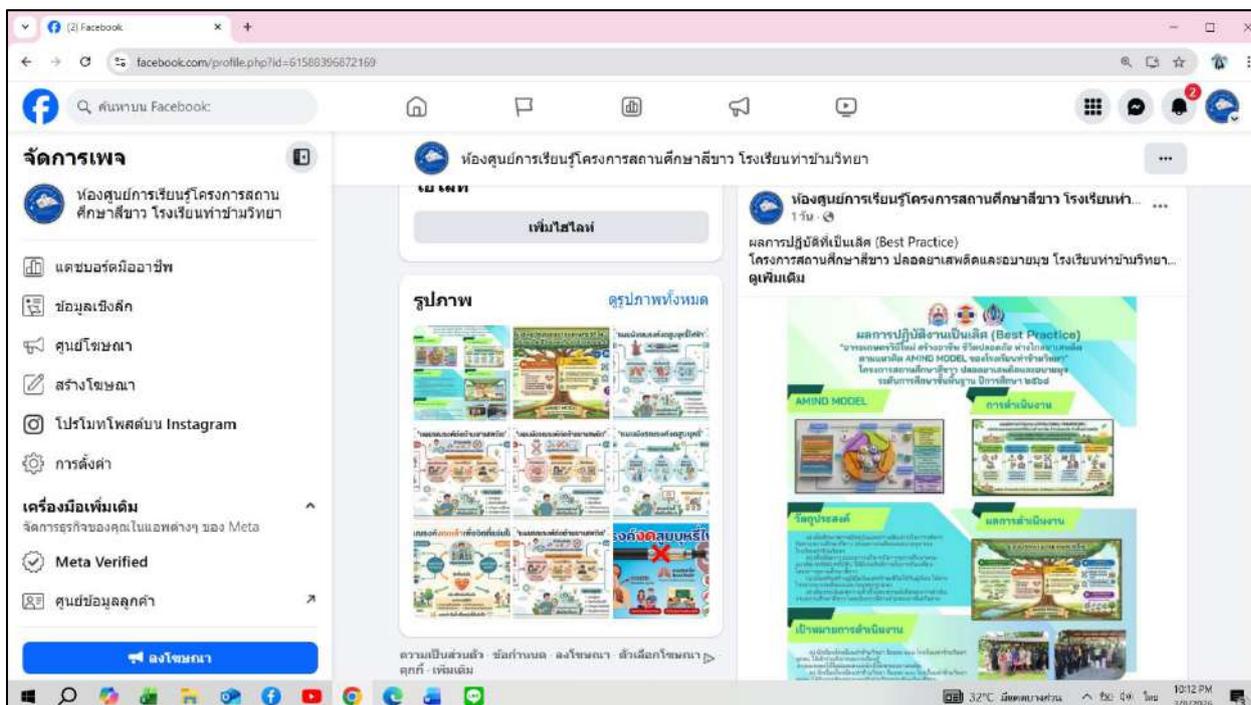
นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) "อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ทางไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา
"โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยและอบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ระดับทอง

- เผยแพร่ผ่านทางเพจ facebook : ผู้เสมารักษ์ ออนไลน์ โรงเรียนท่าข้ามวิทยา จังหวัดชุมพร

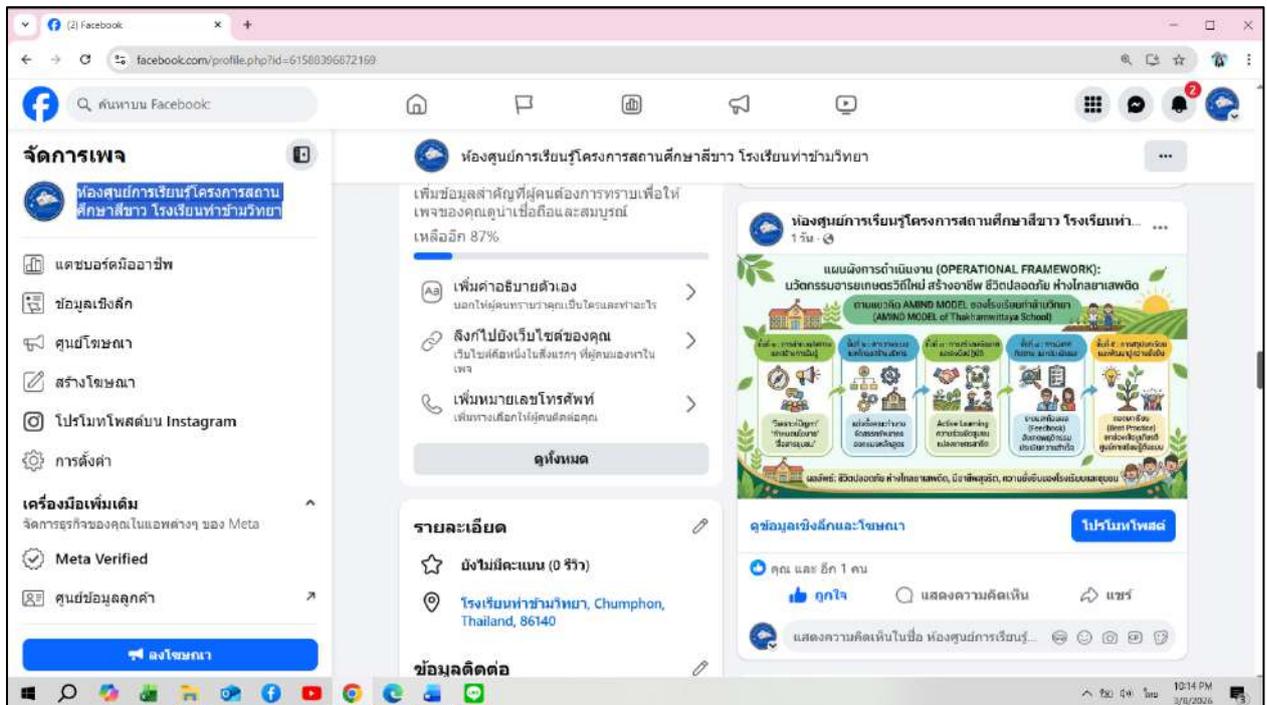
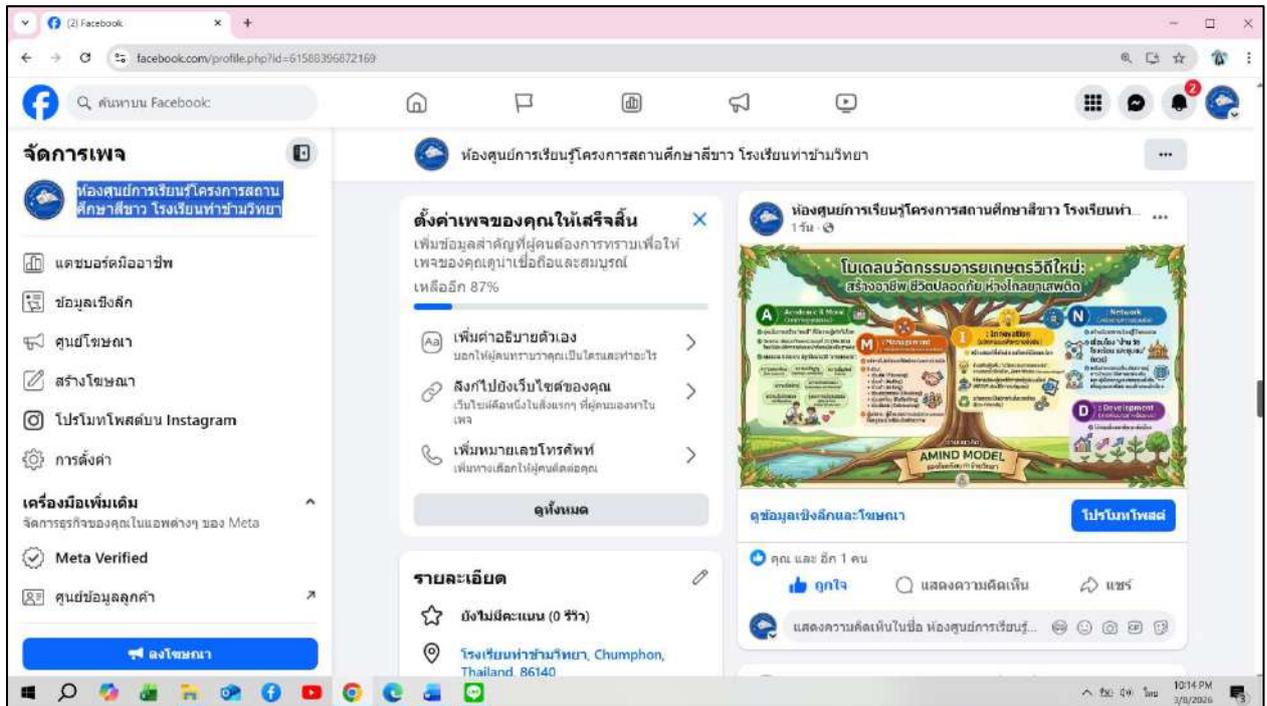
นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) "อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวปลอดภัย ไร้ไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา
"โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยและอบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ระดับทอง

- เผยแพร่ผ่านทางเพจ facebook : ห้องศูนย์การเรียนรู้โครงการสถานศึกษาสีขาว โรงเรียนท่าข้ามวิทยา

นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) "อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา" โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยและอบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ระดับทอง

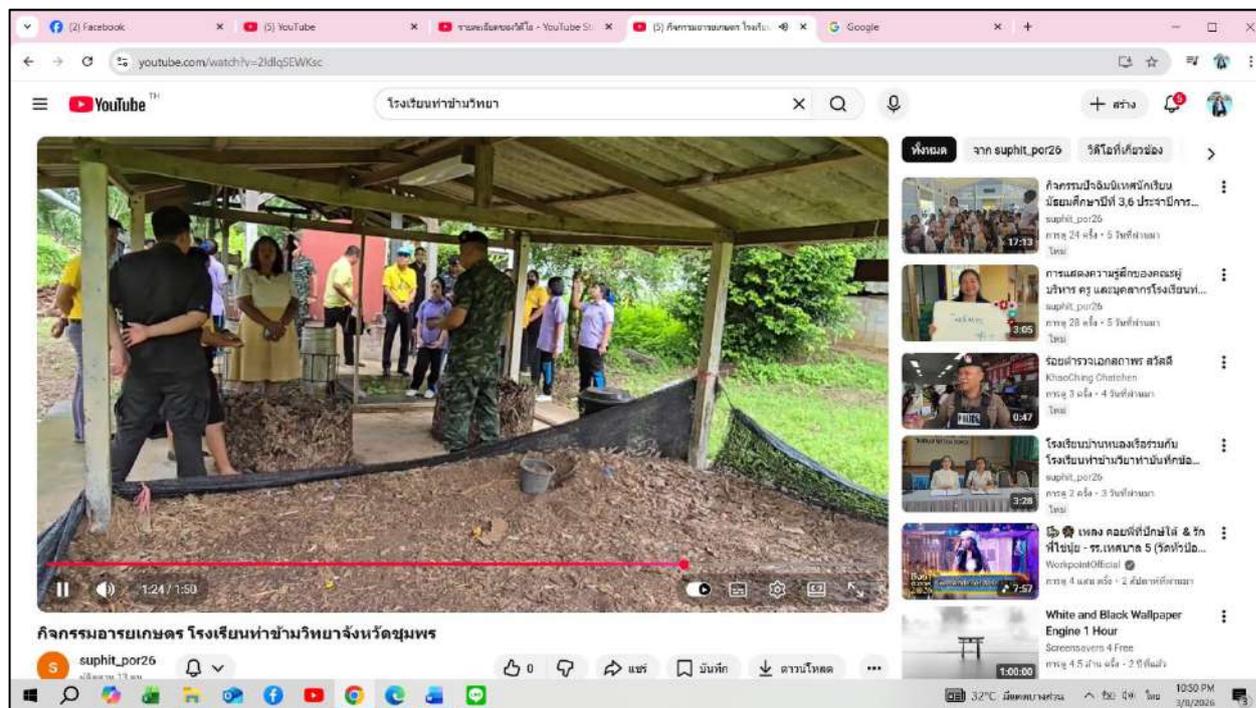
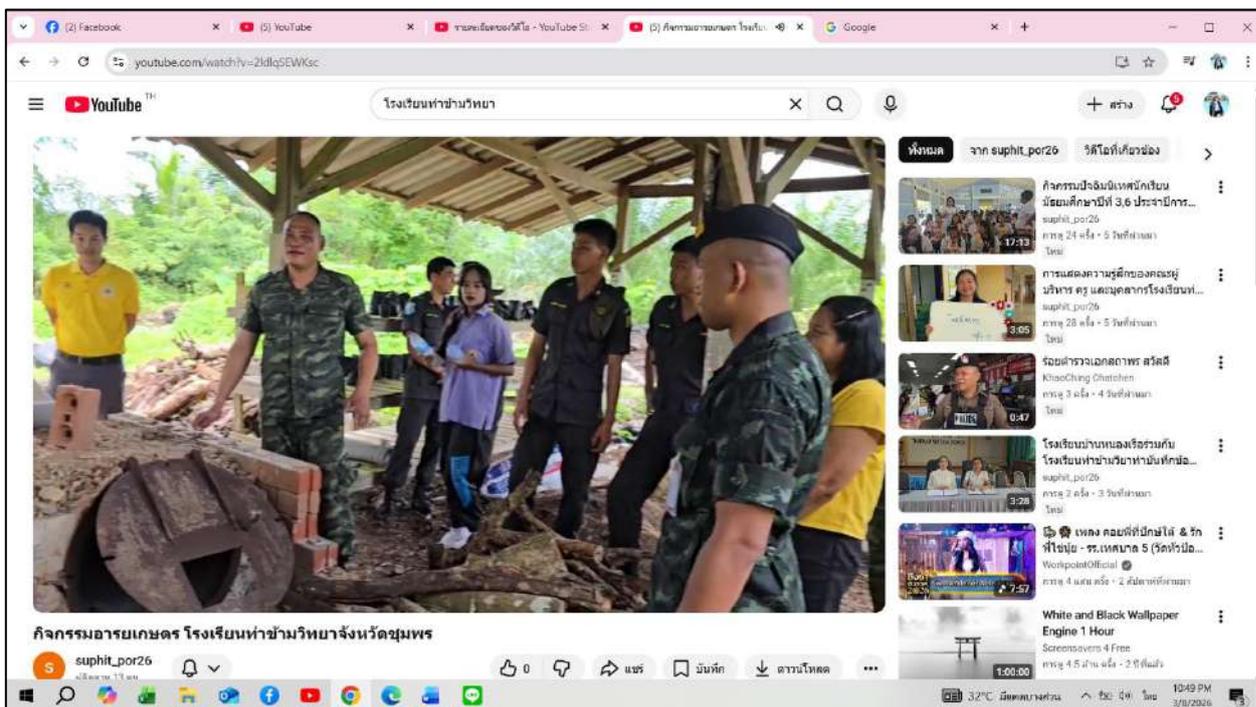
- เผยแพร่ผ่านทางเพจ facebook : ห้องศูนย์การเรียนรู้โครงการสถานศึกษาสีขาว โรงเรียนท่าข้ามวิทยา

- เผยแพร่ผ่านทาง Line : แจ้งข่าวสารโรงเรียนท่าข้ามวิทยา, สถานักเรียน68

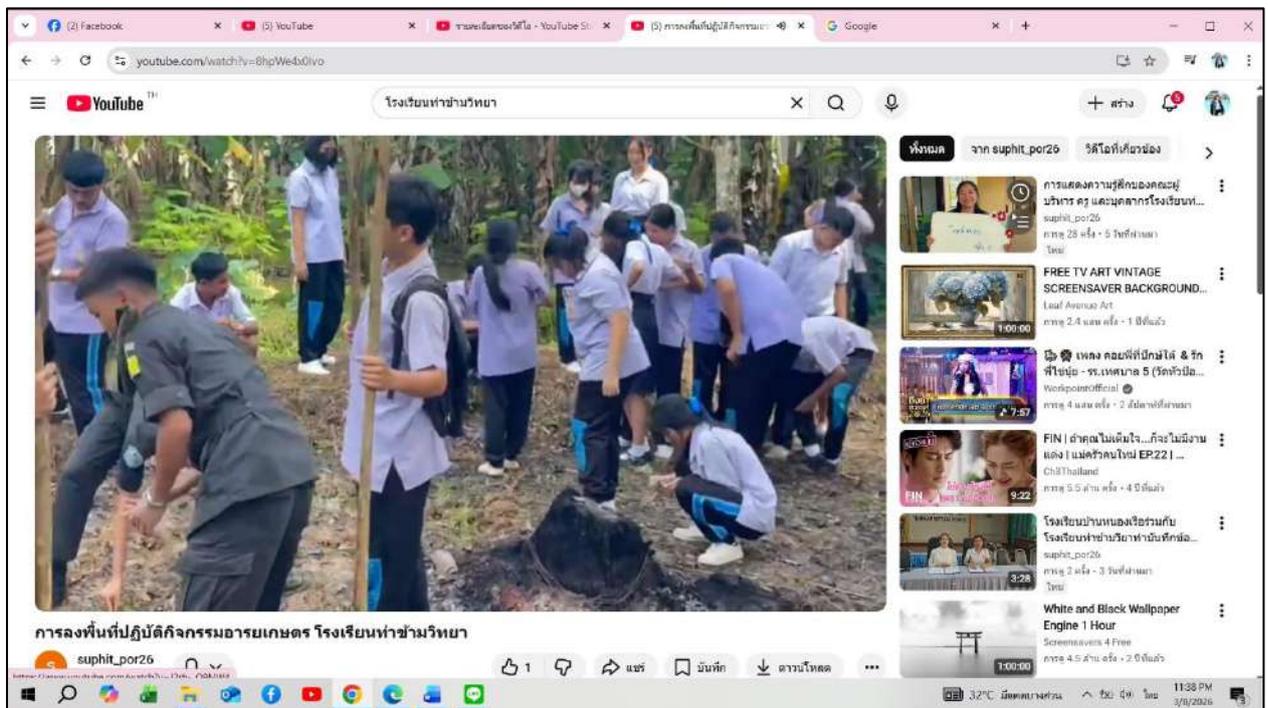
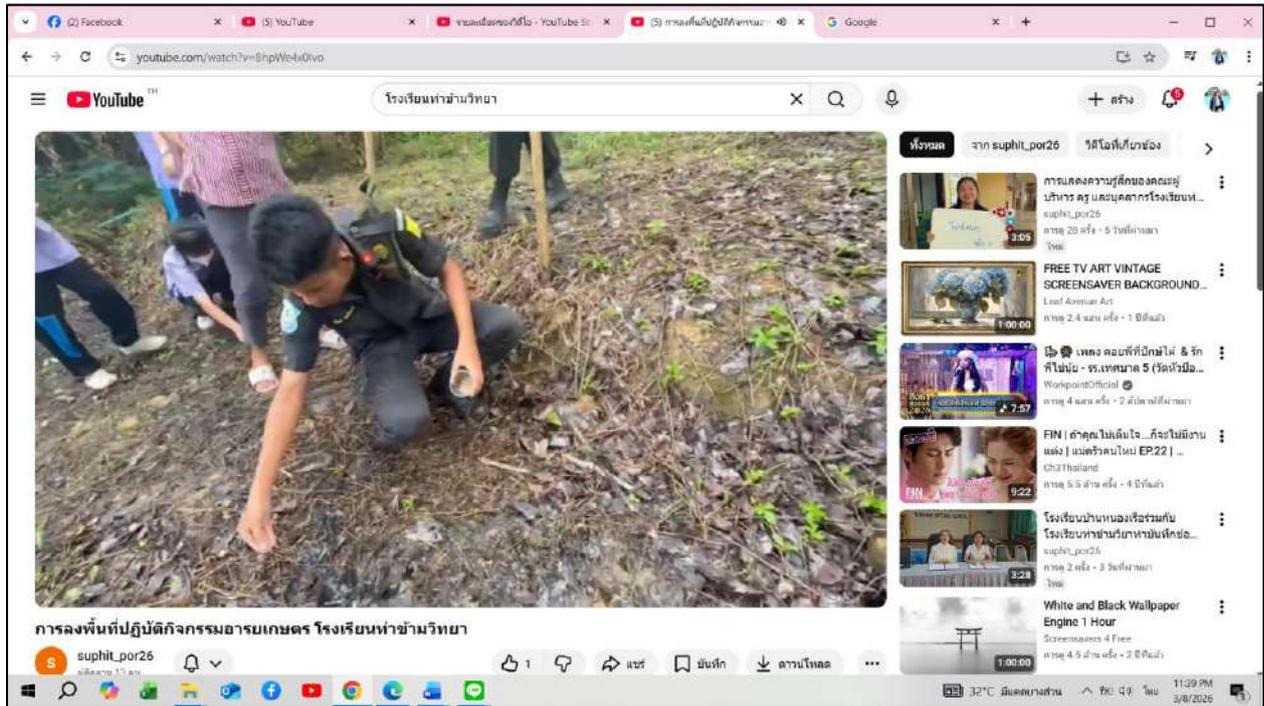

- เผยแพร่ผ่านทาง youtube : กิจกรรมอารยเกษตร โรงเรียนท่าข้ามวิทยาจังหวัดชุมพร

นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) "อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา
"โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยและอบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ระดับทอง

- เผยแพร่ผ่านทาง youtube : การลงพื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมอารยเกษตร โรงเรียนท่าข้ามวิทยา

- ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนเข้าร่วมนำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์อารยเกษตร “น้ำยาทำความสะอาดจากน้ำส้มจี๊ดจากฐานการเรียนรู้อารยเกษตร โรงเรียนท่าข้ามวิทยา” ในงานมหกรรมการเรียนรู้การสวนประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง ภายใต้หัวข้อ “ประวัติศาสตร์อาณาจักรศรีวิชัย ศูนย์กลางธรรมะในใจคน”

ภาคผนวก

โรงเรียนท่าข้ามวิทยาเป็นสถานศึกษาวิชาทหาร โรงเรียนอารยะเกษตร มีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ครบวงจร

ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร และปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่ครบวงจร ขับเคลื่อนในโรงเรียนอารยะเกษตร

ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร และปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่ครบวงจร ชั้นเคลื่อนในโรงเรียนอารยเกษตร

โครงการอารยเกษตร : ฐาน คนเอาถ่าน

โครงการอารยเกษตร : ฐาน คนรักพระแม่โพสพ

โครงการอารยเกษตร : ฐาน คนรักน้ำ

โครงการอารยเกษตร : ฐาน คนรักพระแม่ธรณี

โครงการอารยเกษตร : ฐาน คนรักป่า

กิจกรรมการทำน้ำยาอเนกประสงค์จากน้ำส้มจี๊ด

นวัตกรรม/ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

อารยเกษตรวิถีใหม่ สร้างอาชีพ ชีวิตปลอดภัย
ห่างไกลยาเสพติด ตามแนวคิด AMIND MODEL
ของโรงเรียนท่าข้ามวิทยา

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดและอบายมุข
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๘
ระดับทอง

โรงเรียนท่าข้ามวิทยา

ประเภทสถานศึกษาขนาดกลาง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ